

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rasta male stvari, a nesloga sve pokrvači“ Nar. Posl.

— Uredništvo i odpravništvo nalazi se: CORSIA STADION N. 12. —

Nepodpisani se dopisni ne tiskaju. Pripisana se pisma tiskaju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 redakah stoje 60 novč., za svaki redak više 5 novč.; il u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštaricom *napulskom* (assegno postale) Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti. Komu list ne dodje na vrijeme, neka to javi odpravništvu u otvorenu pismu, za koja se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše: »Reklamacija«. Dopisat se ne vraćaju ako se il ne tiskaju. — »NAŠA SLOGA« izlazi svakog četvrtka i 1 cilom arku. Novci i pisma šalju se na uredništvo il odpravništvo. Nebiljgovani listovi se nj primaju. — Predplata s poštarinom stoji 5 for., sa seljaka 2 for. na godinu. Razmjerno fr. 250 na za pol godine. Izvan carovine više poštarina. Na malo i br. 5 novč.

Spomenica

pol. društva »Edinosti« upravoljena na carevinsko vieće, radi željeznice, koja bi spojila istočnu Istru sa državnom željezničkom prugom Divača-Pul.

Visoka zastupnička kuća!

Visoki zomaljski sabor Istro primio je u svojoj sjednici od dne 27. augusta 1883. predlog, da se podnese visokoj carskoj vladi spomenica radi željezničke pruge, koja bi spojila istarsku državnu željeznicu Divača-Pul sa prugom južne željeznice Sv. Petar-Rieka. Iz dotičnoga predloga i razjašnjenja proizlazi, da se želi takovu prugu, koja bi spojila, tunelom izpod Učke, postaju južne željeznice Matulje-Opatija sa postajom Lupoglav, na državnoj željeznici Divača-Pul.

Političko društvo »Edinost« vruće želi, da se uvede bolja sveza između gradova Pul-Trst-Rieka, nu smatra si ujedno svojom dužnosti, podignuti svoj glas u interesu državo i pučanstva Istre, proti namišljenoj svezi Matulje-Lupoglav to preporučiti drugu prugu, koje imaju više prednosti il odgovaraju bolje svrhi.

Svakako je neobhodno potrebna željeznička sveza između zapadnog diela Istre i njezinimi sjevero-zapadnim stranami.

Visoki gorski lanac Uča-Siva-Planik otežava neizmjerne svakdanji promet između obih dielovah pokrajine Istre. Istočna Istru zaostaje mnogo za zapadnim stranami, kojimi prolazi u cijeloj duljini pokrajine, državna željeznica Divača-Pul, dočim neimadu odatle nikakve koristi sudbeni kotari: Podgrad, Volosko, Lošinj, Cres, Krk, Labin i dobar dio pazinskog sudbenoga kotara.

Pripomenuti valja još, da se je do sada posvama zanemarilo istočnu Istru sa romantičnim dielom Učke, na podnožju koje se nalazi krasno i zdravo mjestance Opatija.

Spojiti zapadnu i istočnu Istru, znači ujedno gradove Pul i Rieku najkraćom cestom približiti, ili drugim riječmi: austrijsku vojničku luku sa Hrvatskom i Ugarskom najuspješnijom svozom spojiti, i ujedno pri ruoi imati, čim nastane potreba, vojništvo, hranu i svakojake vojničke sprave.

Kod namišljeno željezničke sveze u Istri, imalo bi se osobito paziti na sledeće zahtjeve:

- 1) Na strateški važnost; 2) trgovачku i kulturnu korist same Istre; i 3) na pokracenje dosadašnje pruge Trst-Sv. Petar-Rieka, dotično na zblizenje tih dvih lukah.

Uzmo li se u obzir, da se njo osobito zauzoo tršćanski zomaljski sabor za gore spomenuti predlog; da ne trebaju bolje spojitbe gradovi Rieka i Trst, jer čo so izgradnjom pruge: Erpelje-Trst lahko dospjeti iz Trsta u Rieku za 3 1/2 sata a k tomu imaju ovi gradovi protivne trgovачko težnju, to mora društvo »Edinost« u skupnom interesu Istre, samo dva druga glavna momenta podupirati t. j. 1) strateški važnost i 2) kulturne ciljeve, koje bi se postiglo željezničkom svozom državne željeznice Divača-Pul sa prugom sv. Petar Rieka.

Sveza postaje Lupoglava (na prugi Divača-Pul) sa postajom Matulje-Opatija (na prugi sv. Petar-Rieka) je jedino po zračnoj crti najkraća u istinu je ona pako mnogo dulja a k tomu veoma skupocjena, jer hoće li se to postaje najkraćom cestom spojiti, tad treba pod Učkom tunel, sličan onomu izpod Montecenis

prokopati, što bi značilo, odviše tražiti.

Racionalne crte, koje se ovdje u obzir uzeti mogu jesu:

I. Crta koja bi išla sa postaje Jurđani (na prugi sv. Petar-Rieka) modju Zoončom i Brgodom, preko Žejanah i Munah na Matoriju a odatle na postaju Erpelje (na državnoj željeznici Divača-Pul). Ova pruga izpoljala bi se veoma lahko pošto je k tomu tlo veoma prikladno, i razmjerno veoma jeftino, pruga veoma kratka a luke gradovah Pul i Trst bile bi sa riečkom lukom mnogo bolje spojene.

Iz vojničkih razlogah bila bi ova pruga svakako najsigurnija, a da se spoji Trnovica (mjestance u obćini Kastav) u kotlini Riočine dobrom cestom sa Kastvom, tad nebi trebalo (u slučaju potrebe) vojništvo na Rieku, već izravno sa postaje Bakar (na prugi Karlovac-Rieka) preko Riočino i Kastva na postaju Jurđani, kamo bi dospjelo u 3 sata hoda. Uprav ovom cestom (koju bi se imalo — kako je rečeno — popraviti) pošao je godine 1814. grof Nugent iz Hrvatske sa vojskom proti Francezom u Istru. (Konac sledi).

DOPISI.

U Tinjanu koncem voljaše. Velečastvni gospodine uredniče Molim Vas, da izvolite vratiti ovo nekoliko redakah u cijenju »Našu Slogu«.

Nemogu želji odjeliti a da ne dandam oduška čuvstvu koje gojim napram braći Lindarcom radi gostoljubivosti koju nam izkazahu prigodom zabave, koja se održavala dne 20. t. m. u njihovoj »Hrvatskoj čitaonici«.

Članove i mečlanove izvan dočekali su hrvatskom gostoljubivosti, kako no se pristoji, da brat brata susreta medju izobraženim svetlom.

Na početku zabave izpjevao zbor domaćih pjevačah carevku koja se il opetovala zatim nekoliko pjesamah junačkih, koje su osobito zanimale prisutno obćinstvo. Zatim su sledile »deklamacije« koje su veoma dobro izpale. Predstava »Narci za diplom« dojmila se svijih prisutnih tako, da su bili predstavljajući burnim pljeskanjem pozdravljeni.

Zatim se isto zadovoljno na večeru, koja je bila pripravna u trijeh sobah jedne privatne kuće. Veselo kolo, malne stolna osobah, prisustvovalo večeri. Kada su gostovi malo založili, ustade voleobitljivi predsjednik »čitaonice« gosp. J. Fabris, te prošori nekoliko gunutljivih rieči i nadzdravl ponajprije našem pramislitvom caru, pozvav prisutno obćinstvo, da ustane i uzviknuce: »Živio naš cesar Franjo Josip I.«, kucajući čašom u čahu. Na to se odpjevala carevka opetovano, zatim opet više junačkih i ljubovnih pjesamah narodnih.

Onda išlo se opet u »čitaonicu« gdje je mladij naraštaj započeo plesnu zabavu, a stariji mužkarci zabavljali se u posebnoj sobi igrom i prijateljskim razgovorom.

U istinu moram reći, da sam bio tako zadovoljan kao nikada, videći gdje se brat sa bratom grli i ljubi, i da vlada u svem najbolji red. Medju pojedini plesovi čulne mlilozvučne glasove Lindarskih krasotica, vodeći jedna drugu izpod ruke u kolu po dvorani i pjevajući narodne vesele pjesmice.

Vriedno je spomenuti i pohvaliti sve bez razlike, muževe i mladićevne braćadne gospoje i mlilozvne djevojke, čama tu uljudnosti, ugledjenosti i ljubeznosti, napram svakom domaćim čitaju li ju stovah. Slava jim! Uglodobra. Svi braća Istre u čestite brat na pet m... i on jednom bratski za lot soli. Bratsko narodno kolo, k... valam, prijetnjam i strahu protivnikah i priečiteljah p... preduka.

Živili složni Lindarci! nost... Živila bratska sloga! : za...

sl je zahilo u glavu. Na Vami je dakle, da mu to omogućite!

»Ovo je »Predsjedništvo« tim više smatralo potrebnim, da pošlje u svet oru izjavu, jer ima ljudi, koji vas oblietavaju samo onih, kada vas trebaju, i koji su vam htjeli utviti u glavu, da će naše društvo samo o Vašem dolru raditi. Ne vjerujte njim, to su vam oblietani grobovi, tumene al gnijle jubeke, još gnijlje od onih, koje su u Poreču za Vašimi zastupnici letile.

»Stanovalci selah, seljaci (čitaj Hrvati) sačinjavaju u Istri ogromnu većinu, tako da bez njih nemože biti o Istri ni govora!«

»Jeli moguće da društvo, komu je glavni cilj sreća talijanske manjine, koje broji toliko karnijskih i talijanskih... ograniči svoj rad na tu manjinu, da ne nastoji skućiti pada se kmetove (čitaj Hrvate), koji malne jedini sačinjavaju današnju Istru? Ne, hoistai — to tvrditi bilo bi tvrditi nemoguće — a vjerovati bilo bi baš ludu.

»Usuprot, naše političko društvo ako hoće, da se dobro god u njegovim milijuni mora — a na to ono samo ide — mora prije svega gledat, da vas izri u tmini neznanstva, da vam kratki Vaše škole, da nagradjuje one vaše izdajke, koje budu

PODLISTAK.

Mesopustna crtica.

Ča se ono na gorici bilit?
Je li ono iz planine vila,
Il je ono mila ljubja moja?
Nit je ono iz planine vila,
Nit je ono mila ljubja moja!

Već je ono ..... Tako zapjevah spaziv na zidu jedne kuće u našem selu nešto biela, neobična, poput nekakvog oglasa. Nekoliko seljakah skupilo se oko toga i gledaju. bulje kao vol u šarenu vrata. Približim se, upitam jih što je, a jedan od njih ču mi: bi ga Bog, gospodine, neznano. Naš Gluhin zna čitat i pisat, al ni on nezna kazat što je. Bit će možda kakov novi »proizjale ili »sazit za lezu«. Dotisnem se do zida, zimirnem i uprem oko na bleli papir, što je bio onaj prilepjen. Pročitav nekoliko redakah, rekoh, to vam je mesopustna biela knjiga, što vam ju šalje društvo, koje su karnijski i njihovi prijatelji u Pazinu ustrojili, da nas opubnu sa zomaljske kore. »A što nam valja da javljaju, da će nam unapred davati novce bez interesah ili

da će nas još bolje šišat«, uplta jedan. »Deder nam to gospodine, pročitatje«, reče drugi. »Hoću druge volje, odvratim ja.

Poslanica bila je visoko na zidu prilepjena. Rejali su se, da je se pogane ruke nedotaknu. Stanem valiti kamen, da mi bude podnožkom, al se seljak dosjetili, pa mi dovalih debeli panj. Popnem se gore i čitam:

»Nakim vanjšćakom! Vidite neće, da nas pravim imenom zovu. Strah jih je hrvatskog krsta. A sada čujte:

»Predsjedništvo talijanskog Istarskog političkog društva, sabrano u sjednici mislilo je, da nemože bolje započeti svoj rad, nego prošoriv iskrenu i poštenu rieč stanovnikom naših selah.

Čujmo! vknju u jedan glas seljaci. »Predsjedništvo vam neđe spominjati imena onih, koji su vam opustošili Vašu sela, koji su vam oteli Vašu kućicu, Vašu polja, Vašu zadnju kravicu, zato, jer njih nije platili uređenih što po kamatah i jer njih povrh kamatah nije donesli na dar jahab, puranah, lutinah (pršni) ili janjšćah; ono vam neče ništa natuknuti o svojem programu, o svojem budućem radu, koj će ići samo na to, da vam otme Vaš jezik, da uguši Vašu narodnost, da pokaže svietu, da ste Vi »schlavo« i »šča-

Kastav, 29. veljače.
U današnjoj sjednici občinskoga zastupstva u Kastvu bila je na dnevnom redu i sledeća molba obdanih i gradjanskih zastupnika, koju oruđe i celosti prihvaćemo, uz primjetbu, da ju je zastupstvo sa velikim oduševljenjem jednoglasno prihvatilo. Molba glasi ovako:
Slavno zastupstvo!

U našoj občini i od roditeljah domaćih rodjen u gospodinu Andrija Šterk, kanonik i plovnik sv. Justa u Trstu i Alojzij Splinčić školski inspektor u Kopru.
Ova dva gospodina prestali su po zakonu biti članovi naše občine, jer sada pripadaju onim občinama u kojih vrše službu; jedan u gradu Trstu drugi u Kopru. Budući da su obidva skroz vrijedni muži, i svake hvale dostojni; budući da su ljubitelji našega puka i našega jezika, budući da su u vrijeme kad je naša občina bila u smutnjah mnogo doprineli do toga, da se je mir doveo i da su od nas odпали troškovi dvojele komisarske, i da je zaključeno, da su, od nas odпали troškovi dvojele komisarske, po kojim sam puka upravlja svoje stvari, zato mi podpisani gradjani Kastva u znamenje njihovih zaslugah za ovu občinu i njihovoga javnoga djelovanja za občinu korist.

Možemo naime slavno zastupstvo, da u prvom svojoj sjednici postavi na dnevni red i odlučiti: Da se poštovanu gospodinu Andrija Šterk, kanonik i plovnik kod sv. Justa u Trstu i Alojzij Splinčić, školski nadzornik u Kopru proglašava počastivimi gradjani grada Kastva u znamenje njihovih zaslugah za ovu občinu i njihovoga javnoga djelovanja za občinu korist.

Sledi 50. podpisah.

Iz Hrvatske, polovicom veljače 1884.

Veoma je bila razveselila naš seljački puk radostna vijest, da će početkom ove godine izlaziti puki list »Hrvatski Narod«. Nu jedva se poveselilo, kako će i on imati svoj listić, koj će mu donositi vijesti iz domovine i svjetske dogodjaje, podučavati ga u svemu, što mu za znanje, to političke zrelosti, to umnog gospodarstva treba, te neće biti uzaludna u vlastitoj kući, kao što to danas biva, gdje svi mi slojevi imadu svoja glasila i svoje listove, samo naš seljački puk, glavna podloga svakomu radu, nema svoga listića, prem su na nj u prvom redu uprte sve oči prijateljah mu i neprijateljah: velim, jedva se je tomu veselju podao, da će mu listić ugledati i opet svetlo, stignu mu najednom omiljeni glasovi, da najvještenu ističu ipak izlaziti neće, niti tko zna kakvih zaprikanh.

Bože moj težkim li je patnjama izvržen naš tužni i siromašni puk, u progoni ga odasvuda i strahoviti udes. Neprijatelj pogubne je razpore mreže, da ga polovi i podavi. Svi elementi kao da se urolile prot njemu. S njim se postupa više manje nečovječki, i vuče se za nos, varu ga, Marljivo, i s njegovom neukosti služi.

Marljivo, i s njegovom neukosti služi. **Marljivo,** i s njegovom neukosti služi. **Marljivo,** i s njegovom neukosti služi.

Marljivo, i s njegovom neukosti služi. **Marljivo,** i s njegovom neukosti služi. **Marljivo,** i s njegovom neukosti služi.

uloviti u tu svrhu u složno kolo. Kao što je već jednom u »Našoj Slogi« iztaknuto bilo, listić bi imao izlaziti svaki tjedan na pđ tabaka s posve popularnim, poučnim, političkim i gospodarstvenim sadržajem, jer mnogo je bolje, da puk dobiva bar svakim tjednom svoj listić, ako i manji, nego recimo dva krat na mjesec, makar na cijelom tabaku. Zatim gledati je, da bi mu bila ciena što manja, jer puk naš imade se sigurno boriti velikom materijalnom nestašicom, pa nebi bilo dobro radi oveće predplate odbiti ga od lista; rođoljuba pako bila bi sveta zadaća, listić i porom i novcem poduprijeti i razširiti u puk koliko više moguće. Samo na taj način moguće nam bude zapušteni i neuki naš seljački puk prosvjetliti pa dovesti ga do političke zrelosti i pripravljati ga za pravu slobodu. Zaključimo dakle i opet rođoljuba u Zagrebu, da se dadu na razmišljenja ob ovom predmetu i da se odvažna na izdavanje sigurno potrebitoga puka listića.) —r.—

POGLED PO SVIETU.

U Trstu 5. marča 1884.

Carovinsko vieće uzeti će ovih danah u razpravu proračun za tokuću god. 1884. pa će radi toga imati svakog dana dok se isti norazpravi, po dvio sjednice. Austrijska vlada predložila je car. vieću nacrt željeznice Mostar-Metković, koja će se graditi na državne troškove. U tu svrhu doprinieti će država od viška svojih dohodakah 1 milion 700.000 forintih.

Gospodska kuća primila je austrijsko francuzki ugovor i pogodbu o sirtotinskih pravicah sa Švicarskom. Premda je bečka policija iza proglašava iznimnih odredbah izagnala mnoštvo pogibeljnih osobah iz Beča i okolice, ipak njoj nepodje za rukom riješiti se ih posvama. Dne 28. febrara bi uhvaćena u Beču jedna od tih pogibeljnih pticah, imenom Kammor. On se je ljuto branio rodarstvu to je nekoliko osobah što lahko što težko ranio. Kod njega našlo je revolver i drugog oružja a u njegovom stanu dinamita.

Svo stranke ugarskoga sabora pripravljaju se za prodstojeće izbore. Obe opozicije nastoje, da se preustroje i prilugode postojećim okolnostim. Inozemske novine pišu mnogo o položaju u Ugarskoj te kažu jednoglasno, da će biti budući izbori najžešća kušnja za ministarstvo Tiszino, koje će ovom prigodom pokazati stalnost ili slabouću svog položaja.

Našim čitateljem biti će poznato, da imade bivša vojnička Krajina volike zaklade, koje postoje iz prodaje velikih šumah ili se imadu dopuniti daljnjom prodajom istih. U poslednje doba povećale su se to zaklade, pa će se sada istim graditi željeznice širom Krajine. Ponajprije imala bi se graditi željeznica iz Broda u Sisak ili iz Broda u Sunju zatim ona iz Mitrovice u Vinkovce. Prva pruga važna je za riečku trgovinu a druga za trgovinu iz Srbije.

Slovenski zastupnici na carev. vieću prodali su ministru Taaffu spomenicu slovenskog političkog društva u Mariboru, u kojoj se vlada moli, da namjšta u slovenskoj dolnjoj Štajerskoj samo takove činovnike, koji poznaju točno slovenski jezik. Taaffe odgovori, da je taj zahtjev posvo pravedan pa da će se u buduće zahtjevati od svakog činovnika, koji budu želio u tom kraju služiti, da pozna temeljito jezik naroda. Hoće li se i kod nas sličnomu zahtjevu zadovoljiti ili ćemo mi ostati uvijek u iznimnom stanju?

Austrijsko poslanništvo oglasilo je srbskomu dvoru, da će doći u Beograd kraljević Rudolf sa prošnjom nom suprugom. Kraljević obaći će tom zgodom Rumunjsku, Bugarsku i Carigrad. Tomu putovanju pripisuju svakojako političko svrhe.

Prijateljstvo među Rusijom i Pruskom biva danomice svo to završim. U Berlinu bijaše dne 27. febrara na čust rusko doputacije sjajan obod. Obodu prisustvovao je ruski knez Mihajlo, poznati general Gurko i grof Suvalov. Car Vilhelm napio je kicsonimi riečmi zdravicu svomu prijatelju caru Aleksandru. Koli njemačko toli rusko novine iziču, da će taj prijateljski odnošaj među obimi državama, biti dobar i spasonosan po jednu i po drugu.

Sv. Ocu prodali su kardinali prigodom godišnjice njegovog krunjenja i rođjondana čestitku, na koju je On odgovorio tužeći se na talijansku vladu, koja stavlja svuda zaprieke kat. crkvi.

Talijansko ministarstvo dobilo je nepouzdanicu u zastupničkoj kući dne 28. p. m. kod razprave o višoj poduki. Ministar nastavo hotio je odstupiti, nu ostali drugovi ne pristanu na to.

U Englezkoj su na dnevnom redu požari i rušenja, prouzročena od iracah i njihovih prijateljah iz Amerike, koji se osvjećuju svakom zgodom englezkoj vladi.

General Graham javlja englezkoj vladi, da je njegova vojska potukla prorokove čete, zauzela Tolkar a ustaši da su pobjegli u brdine.

Jur. A koliko god vruga češ; jih je u kratkih brageših, u pantalonah u banavrekah i opankih, ravoih i grabvih, slepih i čoravih.

Fr. Ča pak misliš ki su najgorji?
Jur. Svakega Bog nas očuvaj, šepastega pak libera me domine.

Fr. Bog s tobom tr takovih je valja malo.
Jur. Ja sam doznal za jednoga u Tinjanu neki dan kad sam bil u Majkusi kod sv. Ivana; tamo su mi povedali, da je silni Talijan, da ima butigu, i sve ljude da nagovara, neka one vrazje Hrvate neslušaju, jer da imamo sve iz Talije, odkud se on hvati, da potiče, a otac mu kratke gače nosi, mati i svi u kući čisto hrvatski govore, i nemore ni dirat brez hrvatskega jezika alipak mrzi na sve ča je hrvatsko.

Fr. Dakle mrzi i na samoga sebe?
Jur. To se razumije a ponajviše kad si u toge pogleda; nu ča ćemo, onako mu je Bog dal. On ima za svakoga masti, nego ja bih reka, da kad ga je Bog jednom domislil, da je naružen, bi mora biti jedno malo više ljubežnjiv i zahvalan napram onomu koji ga živeću držl, a ne alpat svako rugo na sve kmete, a ponajviše na svoju rođilnu, koja je za izgled i koja nastoji, da apasi čast i ugled svih poštenih Tinjanca.

Fr. A ča češ, valja ima prezime talijansko.
Jur. Da ima da, ali nošnja ota mu, deda i šukundeta svodeće, da je Hrvat, al on je ipak iređentaš.

Fr. Ali Jurina moj kad bude došal Talijan silno zapovidat govore, da će on bit president ovte kako pokojni Gambela u Francezkoj a župančić da će mu bit pobočnik.

Jur. To mu valja prvo dat u Tinjanu kakov titul?
Fr. Tr ga ima jur. Sam čul jedno dete kod ovac pjevat ovako:
Motovilo se motalo
Kranjsku preju je snovalo,
Slepe kinete zamrežalo,
Pak jih dobro oglodalo,
dakle ja mislila, da to ide njemu zač je za jednu Kranjicu oženjon, a bogme i kranjske evancike su mu dobre.

Jur. Da bi mu mogle noge naravnat, još bi bile bolje.

Fr. Nekakov kranjski landrovac tuži se va »porečkoj hane«, da je čul va Krnicu va škole brojiti tri, četiri, pet, a to ga je sirotu jako ubolo.

Jur. Ja, kako nebi, zaš se hoji, da mu neta drugi put znat po kranjsku nabrojiti što po što interesi keh uzimlje siromašnemu šćavnu.

Fr. Ma da govore va Krnice bolje talijanski nego va Rovinje, Vošnjane i Fazane.
Jur. Verujem, zaš se ml Hrvati laglje navadimo saki jeziku nego Kranjci, al njim nismo mi krivi, da nose na vrate ilkve mesto glav.

Fr. Hvali ta junak i nekega Š. iz Krnice kega je neki dan »Sloga« operušala.
Jur. Zač mu je valjada mešinu s vluom natel, puk znaš ča ti je, par para i va crekve najde.

Fr. Danas si najrže na koprtvu stal zaš svemu mendu najdeš. Češ bit barem sporazuman s onim landrovcom kade plače, da je videl va Barbane nemški, talijanski i hrvatski napis na plovanskoj kuće.

Jur. Inaš pravo, va tem se slažemo, zač onde ima mesta nego hrvatski napis.

talijim jezikom ubijale pamet i razum Vaše djece. U tmini je putnik tih i krotak, posluša svog vodiča, u tmini ćemo Vas držat, da Vas bolje za nos vodimo.

»Smetnite dakle svaku sumnju proti društvu »Societa politica Istriana«, pače pobrinite se, da se naučijete svih onih slastih, koje smo vam jur spomenuli, da opet oživi stara sloga, da se povrati staro doba, gdje ste Vi davali, a mi uzimali — i onda su stvari bolje išle — što smo toliko put dokazali. Onda će samo naše društvo moći sa uspjehom raditi.

»Ako bude dakle tko god htio u Vami probuditi sumnju, ako Vam tako reče, da su se gospoda udružili nebi li Vas u zlato obukli, nevjerrajte njim — to su ljudi, koji siju razdor, ljudi, kojim Vaša sreća nije sreća, ljudi koji teže za nečim izvan ove pokrajine . . . . . Dobro si za uho zapišite, da oni, kojih Vi gospodom zovete, bez Vas nemogu živiti, da, kad nebi Vas, nebi ni njih bilo, da bi oni propali kad bi Vi prestali biti ovce a oni vuci.

»Predsjedništvo političkog istarskog

društva« misli, da mu ne treba ništa više dodati, ono držl, da je proshorilo jasno i po svih razumljivo. Dakle nek poletu u njegovu krilo tko je zatajio majčino mleko.

(Sledi podpis).
Okrenem se, da vidim kako se je seljakah dojmila ova lepa poslanica. On su zijali i »apeto slušali; mislili su, da će još štogod slediti.

Prvi prekine šutnju Gluhin:
Da su nam Kranjci uvijek tako jasno i glasno, iskreno i pošteno govorili, mi nebi bili na čem smo sada.

Dakako, dometnem ja; al sada kada jih poznajete, kad su vam se sami odkrili u svojoj golotinji, vašu je, da jih se kanite, da nebudete krotki i glupi, nego da njim zagrumite: Vi Hrvatsku zemlju gazite! A da njihovih rieči nezaboravite: ovo vam svakomu po komadić poslanice, da vam bude zapisom.

Strgnem poslanicu i razparam ju na toliko komadah, koliko je bilo seljakah, pa je podielih kao sređenik koji dieli »krušac blela«.

Franina i Jurina.

Fr. Kako gre, Juricu moj, onemu Jugu v Reke, ču' va Peštu bil landroval, ta »lotteria con Ungheria«?
Jur. Deju, da n' oven dele na Pehljine, ni bil ni jedan ambo.
Fr. Ča li se vidi Jurino, koliko vrsti šarenjakah je u Istri?

Istri.

Istre, mila Istro,
Dvajuh Mati rodah,
Njihovih čuvarko
Zgodah i nezdgodah!
Hiljadu godinah
Već ružno trpimo,
U mraku i tmini
Život sprovodimo.
Sve se druge zemlje
Penapredkom diče,
Same naša Istra,
Kô da se nemiča.
Vidjev, s talijanstvom
Da se napred neda,
Naumismo svojeg
Obzdat medvjeda.
I gle, to nam naša
Sad brane zemljaci,
Već da i nadalje
Budimo glupaci! —
Komu češ to, Majko
(Jer nekomu moras),
Nam ti Talijanom,
Zarezat na rovas?

Različite vesti.

Počastno građanstvo. Obćinsko zastupstvo našeg dičnog Kustva izabralo je u sjednici od dne 29. februara ug. Andriju Širka kumonika u Trstu i Vjekoslavu Spindela kot. školskog nadzornika u Kopru jednoglasno, počastnim građanima obćine Kastavske. *Zivili sviestni ićinari! Zivili novi građani!* (Vidi dopis iz Kastva).

Promjene u tršćansko-koparskoj biskupiji. G. Sebastijan Marchio dosudajući pomoćnik kod susjednne crkve u Kopru, imenovan je *koralnim kralatom kolegijskoga kapitulua u Piranu.*

Utok naših prvaka u Tiranju prošli posljednjim obć. izborom nije po nje povoljno riješen, ali sasvim tim ne vidi se obnovljenju izbora već eto preko dva mjeseca, što bi bilo imalo odmah zatim slediti. Čeka se najbrže duži dan, prikladniji za uspjeh naših prvaka, kad velikim poljskim djelom ohterećeni kmeti neće moći doći, a njihovi podrepenjci doći će, da izladu na žalost sebe i svoj rod. Upozorujemo ovim viša oblast, na koje to spada, da se zakon vrši.

Ribolov u jadranskom moru. Ovih današ dogovornici će se austrijanski i talijanski komesari u Gorici, da se napokon uredi pitanje o ribolovu u jadranskom moru.

Rat ili mir. U Pragu izlazeći časopis „Politika“ donasa u 55. br. dopis iz Poreča o namješćenju biskupa u Poreču. Evo dopisa u prevodu; avrdamo na nj mjerodavne kuzove: „Borba medju pojedini faktori rađi pojedina obćinske stolice za Poreč-Pul. čini se, da će imati gorih posljedica, nego li se to i misliti moglo. Talijani žela takovog biskupa, kojeg bi samo ime slavenskome svećenstvu i glaveuskomu pučanstvu jamčilo, da nisu izjave mjerodavnih osoba u Trstu, da mora biti nalma u cijeloj Istri jedino talijanski službeni jezik, puke prijatelje, već da se to usupor Taffe-ovoj eri provesti mora.

Slaveni nasuprot, stili dobročimtalvi talijanske kulture i bezprimjernog guljenja od strane dotopenih Krnjejalih i lukavih izdajalica, pripravni su na skrajnosti prije nego li bi pristali na nekoje uništavajuće njih nasrtaje. Vest da će postati porički profesor dr. Flapp biskupom u Poreču, dovela je pučanstvo u nekih obćinah na misao, rađe prestupiti na grčko nesjednjenju vjerovakom nego li priznati dra. Flappa biskupom. Oš predstojećih obćinah opisani zaključila da su jur poslani u Rim. Oslu narodnog hoja predstoji nam eto crkvena borba. Velimo i opet: *što sije vjetar, žanje buru.*

Novo parobrodarsko društvo. Javlja nam prijatelj iz Lošinja, da su tamonašji brodolovnici zaključili oživotvoriti novo parobrodarsko društvo, kojemu želimo najbolji uspjeh.

Ne nalazim ništa imate — pravo. Što se sve radi na kvarterskih oćah protiv Hrvatim, to je nevjerojatno nekim zastupnikom u Beču. On neougu, neće da vjeruju onomu, što se u istini događa. U uređenoj državi, za vladu svim narodom pravo ine grofa Taffe-ja, nemogu raditi, nerade onako njegovih činovnik, kako se o njih piše. A ako, i kad rade? Gospodi bi bila dužnost, da se o tom osvjedoče. Što je u obćinskim izbori u Vrhnici, koji su se već davno morali obaviti? Pitamo to i naše prijatelje tamo, jer po nekih vestih imali su se obaviti još 9. p. mjeseca. Koliko vremena se već zateže s obćinskim izbori u Baški? Kad već sve nije ništa pomoglo, pritužio se je izborni odbor bašćanski molbom 24. decembra 1883., kod namjestništva. Na tu pritužbu dobio je sledieći odgovor:

„Cienjenomu izbornomu odboru u Baški, na znanje odnosno na molbenicu podnetu visokomu c. kr. namjestništvu danom 24. decembra pr. g. U Krku, 16. februara 1884. Ces. kr. izloženi komesar Fabris v. r. Br. 244. Cienjenomu obćinskomu vieću u Baški. Prema časnomu dopisu 7. t. m. br. 1292. nije visoko c. kr. namjestništvo obnašlo nikakvih naloga dati usljed utoka toga vieća protiv komisarjalnomu dekretu 23. novembra pr. g. br. 1047. pošto je razabrala ista visoka oblast iz izvješća obćinskoga glavarstva 7. jenara t. g. br. 19. da će biti na skoro izložene izborne listine, i pošto je već časnom odlukom 13. decembra 1883. br. 10220. naglašen *neuredan* (inkorektan) postupak obćinskoga načelnika u toj stvari. Istodobno naložilo je visoko c. kr. namjestništvo, da se izborne listine neposredno izlože. Nek izvoll dakle narediti shodno, da se bez odvlake redovito izlože spomenute izborne listine već obstojeće, i obavestiti me ođmah, da je to izvršilo. U Krku, 16.

februara 1884. C. kr. izloženi komesar. — Što je tu sve izrečeno! Još 24. decembra 1883. pritužio se je izborni odbor. Javda posle 16. februara 1884. dakle skoro dva mjeseca posle pritužbe došlo je odgovor. Listine se imadu skoro izložiti. Načelnik je neurednom postupom. Nek se bezodvlačno izlože listine, *već obstojeće.* Svakako tko kuca, dalje i dalje, tomu se bliže ili dalje otvara, samo da bi to nešto brže išlo. Prijatelj! budni pratite sve što se oko vas u vas događaj, i nezaštitite ni jedne. **Nešto malo zakona.** Naše ljude na Buzešćini pozivljemo, da sada još jedan put pročitaju ono nešto malo zakona što smo donosili u 3. broju tekuće godine u našem listu, i da se prema tomu kod predstojećih obćinskih izborah ravnaju. Tamo se govori o pripravah za izbore. Kaže se, koji ima pravo izborni, kako se stvore izborna tjela, kako se snstavi za svako izborna tjelo izborne imenike, kako moraju li imenici biti izloženi u obćini najmanje četiri tjedna, da se svaki osvjedoči da je u imenik unešen, što ima učinili onaj koj nije u imenik unešen. Na svrsl, kako ima obćinski načelnik najmanje osam dana pred izbori objaviti *mjesto, dan i uru gdje i kada imadu izbirati pojedina izborna tjela, i koliko zastupnika svako tjelo.*

Danas idemo dalje. Navesti ćemo neke zakonske ustanove o samu izboru, o kojemu govori tretji ođajek izbornoga reda za Istru.

§. 20. Glasovanjem ravna izborni odbor ili komisija, sastavljen iz načelnika ili jednoga svjetnika kao predsjednika i iz četirih obćinarah koje izabire predsjednik kao poverljive muževe.

Kotarska politička oblast može poslati k izborom poslanika, da pazi da se zakon vrši i da se uzdržli mir i rad.

§. 21. Izborna tjela skupljaju se svako posebe.

Najprije izabire tretjo izborna tjelo, pak drugo, pak prvo.

Svaki birac izabire između svih izberivih obćinarah bez obzira na tjelo u koje spada. (To će reći, da može birac tretjega izbornoga tjela izabrati za zastupnika biracu ne samo iz tretjega izbornoga tjela nego i iz drugoga i prvoga, a tako birac drugoga izbornoga tjela nesamo birati iz prvoga nego i drugoga i tretjega).

§. 22. Izbor se vrši javno (a to znači, da ima svaki pravica biti ondje gdje se izbor vrši. I to je zakonodavac jako dobro učinilo, da se nepošini kakva nezakonitost). Prije nego izbor započne reče predsjednik izbornoga odbora *sakupljenim* biracim zahtjeve potrebite za izberivost, razloži njim način kako ima glasovati i glasove brojiti, i pozove jih, da dadu svoj glas po svojem slobodnom osvjedočenju i bez obzira na drugotno privatno svrhe, onako kako znadu i misle, da će bit na korist obćine.

(Drugl put dalje, među tim očekujemo, da će se naši ljudi, prije neg k izboru pođu, dogovoriti i složiti među sobom, koje poštene, razumne i nesebične muže će izabrati za svoje zastupnike u pojedinih izbornih tjeilih).

Znak vremena. Doznajemo iz Zagrebn. da je poverena izbraga protiv uredničtvu časopisa „Slobode“ g. Franu Folnegoviću i dru. Davidu Starčeviću i obustavljenju privremeno izdavanje časopisa. Tiskara javlja predplatnikom, da se za koji dan strpe, čok se uklone zaprieke daljnemu izdavanju „Slobode“.

Hrvatska, akademičko zab. list. društvo „Hrvatska“ u Gracu priredjuje dne 8. ožujka t. g. u prostorijah Steinfelder Bierhalle *svčanu sjednicu* u proslavu petnaestogodišnjega obstanaka hrvatskog društva u Gracu, sa slediećim programom: 1) Proslor. 2) G. Eisenhut: Hrvati, pjeva zbor. 3) Osvrt na petnaestogodišnji rad i život društveni, čita g. Ivan Živić. 4) F. Herold: Ouverture iz opere „Zampa“ udaraju na glasoviru gg. M. Breyer i D. Bakarić. 5) V. Klaić: Svracanje, pjeva solokvartet. 6) J. Meyerbeer: Potpouri iz opere „Hugenotti“ gudi resp. M. Neuberger, uz pratnju glasovira. 7) Iv. pl. Zajc: Pojmo pjesmu. pjeva zbor.

Hrvatska Lira, sveučilištno pjevačko društvo u Zagrebu upričjuje u petak dne 7. ožujka 1884. *Večernju glasevu zabavu* sa plesnim vleničdem, u korist prenosa nezaboravnoga Franu Krežme. Ulaznice su za obitelj for. 3, za pojedina for. 1. Preplate se sa zahval oću primaju

Pomorske vesti.

Javljaju sa otoka *Seta*, da se u onoj blizini nasukao parobrod aust. ug. Lloyd „Flora“ i to u poželjnom položaju.

Sa otoka *Ležnja* dolazi vest, da se ondje sastalo nekoliko brodolovnika koji su ođložili ustrojiti ondje novo parobrodarsko društvo.

Iz *St. Thomasa* došla vest, da se na otoku *Haiti* razbio aust. ug. bark „Angele e Camille“ kap. Ant. Tisković.

Kapetan Lemešić koji je dne 28. prošloga mjeseca sa lovdovim parobrodom *Melpomene* iz Brazilije u Trst doplovio, javlja, da je dne 24. p. m. prolazeć uz tih more kod rta Spartiventa na otoku Sardiniji prepoznao au. ug. brodove: Cronu, Trojancu i Regenta i kod Otruntu sretn. u bark. Dragu D. koji je jedrio put jadranskoga mora.

Kretanje austro-ugarskih brodova u tuđemstvu i inozemstvu.

Trst 26. veljače. Tiza, Morović iz Rieke. 27. Kobillé, Kukuljica iz Smirne. 2. ožujka. Tibor, Randić iz Leitna.

Rieku 25. veljače. Mussimilano, Rocco iz Trstu. 27. Tibor Randić iz Miledshornjaku.

Civita Vecchia 18. veljače. Due Gugini, Jelčić iz Lugosa.

Liverpool 20. veljače. Jednaesti dubrovački, Knežević iz Mobilna.

Havra 23. veljače. Alberto, Cragnoz iz New-Orleana.

Barlote 20. veljače. Esther, Carl iz New-Castle.

Novi York 11. veljače. Sloboda, Jellnlu iz Cape Towna. 14. Vonera, Perlun iz Gloucesters. 1. ožujka. Honor, Kamalid iz Tablo Baya.

Pensacole 19. veljače. Matta, Stanger iz Montevidea. 15. Formosa, Skopinčić iz Mursilje. Dalmazija, Vidović iz Barbaioes.

Agir 25. veljače. Amelia Kiselić iz Rieke.

Bronvershaven 25. veljače. Guido, Jelčić iz Orfama.

Schields 21. veljače. Grobnik, Stipanović.

Marsilju 22. veljače. Elpidia, Crivelasi iz Trinidada. Glus, Sgluppa, Tujulca iz Berdjanske. 29. Sela, Dalčićević iz Carigrada. Koločep, Kordić iz Caticolo. Due Gugini, Jelčić iz Lugosa.

Siru 8. veljače. Iskra, Kamenarović iz Aleksandrije.

Porth-Empeocle 8. veljače. Sors, Zedeović iz Trstu.

Trapani 20. veljače. R. Robinson, Morosan iz Rieke. 25. Argos, Constantini iz Aleksandrije.

Agliari 20. veljače. Enos, Alešić iz Burgasa. 26. Ebor, Marčević iz Mursilje.

Bangkok 11. veljače. Ciro, Martinolić.

Buenos-Ayres 26. veljače. Ester, Žiga iz New. Castila.

Rouen 27. veljače. Szapary, Jelčić.

Aleksandriju 26. veljače. Stillcone, Vrančić iz New-Jorka. 21. Taperrok, Radoničić iz Miletjaku.

Lisabon 22. veljače. Benefattore, Tlan iz New-Jorka. Ban Mažuranić, Formeopch i 24. Luigja P., Šepić iz New-Jorka.

Cardiff 27. veljače. Noe, Gabella iz Dunckerku.

Jakin 22. veljače. Sagittario, Sodić iz Rieke.

Barbadoes 2. veljače. Arn, Sultora iz Nantesa. Hilar, Randić iz Dakari.

London 27. veljače. Florida, Skopinčić iz Moulwena.

Cete 29. veljače. Kalk, Ursičić iz Rieke.

St. Pierre 5. veljače. Tonina II, Soppa iz Mursilje. 9. Vodja, Kozulić iz Aleksandrije.

Bremorhaven 29. veljače. John Margan iz Trinidada.

Leith 29. veljače. Tare, Kopčić iz Suline.

Volo 27. veljače. Ergo Gairošić iz Mijetakah. Dorina, Mohović iz Rieke.

Odjedrili iz:

Pula 28. veljače. Marie, Mlnak za Bonu.

Senja 21. veljače. Corina, Franjul za Trst.

Rieku 26. veljače. Jokai, Katnić za Glasgov. Tiza, Morović za Bordeaux. 28. Narenta, Sučić za Smirne. Protetto, Šepić za Port-Vendre. Vjeran, Randić za Cete.

Falmouth 28. veljače. Ida S., Spegura za Belfast.

Aleksandrije 17. veljače. Irena, Paskvan za Englezku.

Gibraltar 23. veljače. Br. Kemeny Strk za Jakin.

Plymoutha 23. veljače. Guido, Jelčić za Schiedam. 26. Juno, Nikolčić za Krf. —

New-Orleans 12. veljače. Bollvar, Kozulić za Gibraltar.

Bordeaux 28. veljače. Stefanle, Rannid za Belfast. 26. Ireneo, Tian za Newport. Posnich, Tomić za New-Jork.

Agliari 29. veljače. Mater, Skopinčić za N. York. 27. Crono, Rujčić Regent Perić oba za Aleksandriju.

Marsilje 24. veljače. Maratona, Gođanić za Martiniku. 26. Lamek, Vekarić za Agliari. Betti, Jelčić za Santoriu. 29. Nina, Kozulić za Trst.

Vola 21. veljače. Isis, Vidulić za Stildes.

Montevidea 28. veljače. Amalia, Randić za Barbaioes.

Queenstowna 25. veljače. Florida, Skopinčić za London.

Agira 22. veljače. Gino, Jačić za Torrevecija.

Waterford 24. veljače. Rachel, Gršković za Kork.

Greenocka 20. veljače. Srećna P., Drobac za Cap-Town.

Holyhead 26. veljače. Solerta, Corsano.

Kardiffa 27. veljače. Pio, Peršić za Gruž. Padre Stefano, Sinković za Trst.

Trapani 22. veljače. Argos, Constantini za Genovu.

Havra 28. veljače. Dora, Radoslović za South-West-Pass. Šesti dubrovački, Suhor za Kardiff.

Liverpoola 27. veljače. Guglielmo D., Fransić za Cape-Town.

Palme 21. veljače. Josef, Ivančić za Martiniku.

Dungenessa 28. veljače. Cibeles, Kozulić za Kardiff.

Foveya 29. veljače. Tempo, Verona za Trst. Forza, Porčić za New-Jork.

NEUKU NAUKA.

Riečka plodnost. U obćini Giberdorf u pruskoj Šlezkoj opuzili su prošle godine plodak slučaj plodnosti žita. Iz jednoga žitnoga zrna narasla je stabljika (slama) sa 94 klasa, od kojih je svaki za sebe 20—60 zrnah imao. Bijaše dakle u svemu na jednoj stabljikji 3—4 tisuće zrnah, izraslih iz jednog jedinacatog zrna. Na mjestu na kojem je ta stabljika narasla, ležao je leto pred tim gnoj. To nam je opet dokaz, da obradivall mi polja i vinograde itako nam drago, bez gnoja neima pravog ploda.

Kuhanje zelenine (povrtja) u slanoj vodi. Zelenina kuhana u čistoj malčkoj vodi, nije nikad tako dobra, neima nikad takove slasti i ukusa, kana ona, koja se kuhva u slanoj vodi. Kuhajmo n. pr. kapulu u vodi iz rieko ili od dažda, nedodav njoj soli, lili će posvema, štuo rieć, bez slasti i masti. Dodajmo istoj vodi malko soli, bit će kapula u njoj skubana, dobrog i mirisavog ukusa. To isto valja i za sve ostale zelenine. Voda neimajuća u sob soli, izvuče iz zelenine sav ukus, sav miris. Osoljena pako izgubi posvema tu moć. Valja dakle kad kuhamo zeleninu, odmah ju malko zasoliti, jer osolimo li ju kasnije, neće biti više tako dobra. S: pako ne treba mnogo mećati; na pet m. ricalah vode ide po prilici jedan lot soli.

Javna zahvala.

Kastavskim rodoljubom koji darovaše svotu od for. 20 pol. društvu „Etnost“ izriče ovim u ime istoga najsrdačniju zahvala.

Trst, 3. ožujka 1884. M. Mandić predsjednik.

Lutrijiski brojevi.

Od 1. marča:

Tst	46	71	2	40	84
Linc	14	71	69	83	30
Ofen	69	82	74	18	81.

Od 5. marča:

Prag	67	53	50	46	79
Hermanstadt	40	45	83	54	51
Lavov	71	73	90	54	7
Innsbruck	43	75	85	68	70

Natječaj.

Bratovština hrvatskih ljudi u Istri djetlić će podpora siromašnjoj dobro učeojoj se mladeži. Molitajli, koji po društvenih pravilih do podpore pravo imadu, neka svoje molbe, do podprie svjedobom prvog tečajja ili položaj kolokvija iz kojeg glavnog predmeta odboru u Kastav do 31. marča 1884. pošalju.

M. Grosman, tajnik
Er. Jelušić, predsjednik.

Trgovačke vesti.

Kava svedilji uziržane cene. Rio od f. 60-75; bolja f. 76-96. Laguna f. 70-80. Portorico f. 94-115 Moka f. 107-118. Čuvar prve Marke gotova roba od fr. 26.50-28.50.

Uže obično za jelo f. 42.— Dalmatinsko f. 44-50. Talijansko fino f. 72-93 po kakvoći.

Riža talj. f. 14-22.55; englezka f. 15-18.50 Bakalar f. 24.

Petrovič čvrsto držan po 1125 u bari-lah; f. 12.50-13 u sandučih.

Mast svinjeća prava po f. 65.—, englezka f. 61.

Stanina slabo tražena po f. 61.— Maslo f. 83-95.— Loj f. 44-50 Naručiti i li-moni od f. 2-5 sanduk. Rožiti f. 5-6.50 Lješnaci f. 37.— Grožđe Sult. f. 19-33. Smokve f. 13-16.— Grašak f. 10-13. Pa-sulj f. 11-15.— Leta f. 13-20.— Vana bosunska f. 105-115. Istarska f. 110.— slabo tražena.

Koža strojene f. 140-100.— Volovske surove f. 46-55.— Janjeće 100 kom. f. 75-115. Zetje f. 24-35. Ljos življe tražen, a cene uzdržane.— Siano f. 1.20-1.40.

Silive bosunske i hrvatske f. 24-26 Pšenica f. 9.50-11. Kukuruz vlaški f. 7. 20 do 7.80; Banatski f. 8-8.25. Hrvatski f. 7.75. Raž f. 7.52. Zob madjur-ska f. 8.— Hrvatska f. 7.50 — Arba-naška f. 6.25-7.

Tržičanska borska dne 27. Februara 1884.

Austr. drž. papiri f. 79.60 isti u srebrni f. 80.60.—; isti u zlatu f. 101-5%. austr. renta for. 95.—

Dionice narodne banke f. 848.— Kred-it f. 309.10; Lloyd f. 020.

London 10. lina Sterlina f. 121.38; Na-poleon f. 9.02; a. k. cekini f. 5.63; držav. marka for. 51.30.— Francuska for. 48.20

Svoji k svojim!

Krojčija

nasljednikah pok. Ljudevita JELUŠIĆA, obstojeća već 40 godinah, KASTAV u ISTRI:

Preporuča p. n. občinstvu djelo **muške robe po najnovijem kroju**. Naručbe primaju se i izvana i obavljaju točno po naznačenoj mjeri poštom.

Uz civilnu odjeću radi se i **uniforma**.

Roba dobavlja se iz mrav-skih tvornicah i zaračuna u cieniu, koju ista tvornica računa.

Prčaju se ljubljanske jakete za djecu i odrasle, jedinih nego ih prodaje sam Ljubljancan na sajmovih.

Muštre daju se svako doba na ogled.

Naručbe prima upravitelj **K. Jelušić.**

Ciena, da se nje bogati konkurencijel

Podružnica o. kr. povl. austrijskog vjeresijskog (kredit) zavoda

za trgovinu i obrt u Trstu.

NOVCI ZA UKAMAČENJE

u bankah uz
4-dnevni odkaz 3 1/2%,
8-dnevni odkaz 3 1/2%,
30-dnevni odkaz 3 1/2%,
u napoledondorih, uz
30-dnevni odkaz 3%,
3-mjesečni odkaz 3 1/2%,
6-mjesečni odkaz 3 1/2%,

OKRUŽNI ODJEL

u bankah 2 1/2%, kamate na svaku svotu u u napoledondorih bez kamatah.

NAPUTNICE

za Beč, Prag, Peštu, Brno, Tropavu, Lavey i Rioku, nadanje Zagreb, Arad, Grač, Hermannstadt, Innsbruck, Clouvaev, Ljubljani, Salzburg bez troškova.

KUPNJA I PRODAJA

od devlzh, efekatah, također upovječih kupovnih uz 1/4% provizije.

PREDUJAM

na varante, uvjeti na sporazumljenja uz otvor kredita u Londonu ili Pa-rizu 1/2% provizija na 3 mjeseca.

na efekte, 6%, godišnjih kamatah do iznos od for. 1000.; na poveće iznosu glasom posebnoga sporazumljenja.

U Trstu 1. oktobra 1883.

Mlada udovica

želi stupiti u dobru kuću k jed-nomu ili dvojici gospode za go-spodariću; primila bi također mjesto kasirice u dućanu. Ako je potrebno, može dati dovoljnu novčanu jamčevinu. Govori slo-vensko-hrvatski, njemački i tali-janski.

Poblizhe obavjesti daje admi-nistracija našega lista.

Brza i sigurna pomoć za bolesti želuca i njezina posljedica

Ohrana zdravlja

ovisi gotovo o sačuvanju i pospješivanju pro-bare, jer ova je glavna podloga zdravlju, ne koji liekove, nego toli dužernom dohranivanju. Najbolji domaći liek za urediti probavu, primjenom rojšanju krvi i odstraniti nezdrava čestica krvi jest već odavno poznati i objubljeni

dr. ROSA bilinski balzam.

Priredjen je od najboljih, liečivički naj-krepijih zelenihah; izkazao se osobito kuno sigurnu pomoć kod neuredne probare, kod odgraganja, nadimanja, bluzganja, kod bo-lestih u želju i želuca, želučadnom arbu, prepunjenom želuca, kod načala krvi, he-moroidah, ženskih bolestih, kod bolesti u kre-tni, upalnih i neupalnih (tuberkuloz) slabih probavi, kod odvijanja i slabosti probare, žuti krvi u dobitva bolesti želuca iznova stih i zdravlje. Uvalud ova izvratno vlasti-tosti, postao je sigurno ljudski domaći liek a radi toga svudu je poznat.

I staklenica 50 novč. dve staklenice 1 for.

Na čuade pohvalnih planinah, lahko svaki prošli. Saljo se na frankirana pisma uz sve situna uz pouzete iznosa.

Gospodin Prager!

Molim Vas, da mi pošaljete poštom 10 staklenica čra.

Rose bilinskoga balzama. Ovom zgodnom Van javljani, da je tu liek izvratni, jer pošto ga rabim već 3 mjeseca, ne čutim ličva u bolah u sludu, koji me je bio 10 godinah. Isti liek odzdravio je i moju si-putru, koja je bolovala preko 10 god. na jetrih, a sada uzdržava i moju djecu u zdravlju i čuva ju osobito od zimice, koja je ovdje naj česta. Primite gospodine ovo u znak mog visokog štovanja, kojim se bilježim

Kazimir Masalski Nadornik željezničkog poduzeća u Alakenu u Srbiji.

OPOMENA!

Da se izbjegne nemilih zgodan, pro-sim svo p. n. gg. narudnice, neka zahtje-vuju izvrično dr. Rose-a bilinski balzam iz Jekurua B. Prager-a u Pragu, jer stao opazio, da su dobili narudnici od više stana neuspješno smjeli ako su tražili jed-nostavno: bilinski balzam a ne izrično: dr. ROSE bilinski balzam.

Pravi dr. Rose-a bilinski balzam

dobiva se samo u glavnom skladištu B. Pragera, Jekuru «Kornor crnu» u Pragu, ugo «Sporogorassa Br. 205-3.

U Trstu: P. Presidini, G. Foraboschi, Jakt. Suravallo, Ed. v. Leutenbaur i Ant. Suttina, Jekurnici.

U Zadru Andreović N.; Rlela J. Pro-dan; Dubrovnik J. Aleksić; U Hrvatskoj i Slavoniji stideće Jekurue: Zagreb Arazin C.; H. Jasković (gornji grad); A. E. Juk-sić; Miloslava braća; M. L. Finkh; P. Perkel. Stara Gradiska St. pl. Vuričić; Belovar Mikolčić Oskić I. G. pl. Pivnes. Brod a. N. N. B. Kukuvić. Gospić V. Vouk; Jaska Ed. p. Tomaj. Franje Ed. Tollović; Karlovac G. Fideles I. Ed. pl. Šlabović; Avštarec I. Brodsky. Kutina St. Bachar-zky. Nova Gradiska D. Dloner. Otokac V. Čašćak. Opuzen Jos. Finkh. Petrovaradin Dard. Erlben. Pregrada H. Bilinskiy. Sisač J. Wertheimstein. Valparao Ad. Desvathy Finkerei Fr. Herzog. Jekurar, Fel. Kircen-baum. Varaždin A. Kusy. Zupanje Mal-ter A.

Sve ljekarne i veće trgovine sa mate-rijalnom robom u Austro-Ugarskoj imaju skladišta toga bilinskoga balzama.

Tamo se također dobije: Praško domaće mazilo protiv oteku, ranam i svakovakoj upali.

Ako se žemem prsa upale, ili otrdnu, i kod svakog oteka, kod črva u prstu i zapučenja, kod izvinjaju, kod morske (mrtnog) bolesti, kod reumatičnog oteka, kronične upale u koljenih, rukah i leđih; ako si tako nogu izvate, protiv korjenj oku i potu nogu, kod raznih rukuht, proti bluzganju, proti akutu čiču ranam, otvorenim negam, proti raku i upali kože, netina boljega muzila nego li je ovo.

Zatvorom otek brzo se izliči; svrad koji je oteka leže, traveće ora mazilo brzo i rami izliči. Ovo mazilo je radi toga tako dobro, što odmah pomože i rami se prije ne zacijeli, dok nije ran ganj te nije izručen. Zaprčić također rast divljega mesa i čuva od upale. Također ublažiti bolesti. Otvo-rono i tekuće rami moraju se bluznom vo-dom izprati, zatim se na nje ovo mazilo prilijeci.

Skatulice se dobivaju po 25 i 35 novč. Balzam za uho.

Po mnogih pokušah pokazao se ovaj balzam kuno najbolje sredstvo; on odstrani muglinoat to se po njem zacijelje opat jur izgubljeni sluh I. staklenicu I for. a. v.

Prodaje se i novije hrvatske knjige.

FRANJO DUKIĆ

trgovao Kastav u Istri.

Preporuča p. n. občinstvu u mjestu i okolici svej neovotvoreni dućan **jestiva i drugih potreščinah** uz vrlo jeftine cene.

U istom dućanu dobije se „Naša Sloga“ n. n. broj.

Bez ove obrambeno znamka-zakonom štice. Inade se taj ilok po jr. Mulliču smatrati kano putovena

Cvjet proti trzanju,

po dr. Maliču, je odlično najbolji liek proti kostoholji i reumatizmu, tr-zanju po udih, bolest u križu i žilvih, otetih, utvr-dimim udom lid; ako se rabi i kratko vremenepostane posvećma trzanje, što dokazuju množna zahval-nicah. Traži se samo svećel

(Obramb. znamka) proti trzanju po dr. Maliču uz priloženu znamenje; I. staklenica 50 novč.

Zahvala.

Gospodinu J. pl. Trnkoczylu, Iekarn u Ljubljani.

Moja je majka od kostoholje na nogi silno trpila i razno domaće liekove bezus-pješno rabila. Pošto se je jako bolost što dalje svo većina pogorsavala a ona nije kroz više danah više ni nogu stali moglo, sjetim se na Vaš dr. Maliča kostoholji liek za 50 novč. te si ga odmah naručih. I u istom imno je čudovit uspjeh da se je majka nakon što ga je kratko vremenepotrebila-povala posve težkih bolih oslobodila. Punim osvjedočenjem priznajem dakle dr. Maličev kostoholjni cviet kano izvratni liek te ga svakom bolesniku u sličnoj bolesti pre-porudam. Vnjoj blagorodnosti izričem jako najrdlačnju hvalu; svim štovanjem.

Franjo Jig. posjednik u Šmarji kod Colja.

Planinski bilinski sirap kranški.

Izvrstan proti kašlju, hripavici, vralobolji, prsnoj i plućnoj bolesti; I staklenica 50 novč. Koristitijl nego li svi u trgovini se nalazeći sirapi.

Krv čisteće kruglice o. kr. povl.,

nebi smjele u nijednom gospodarstvu manj-kati; one su već tisuć puta pomogle kod je čovjek zatvoren, kod glavobolje, kod su utvrđena uda, pokvaron želuca, kod jetr-nih i bubražnih bolestih; u skatulah po 21 novč., jedan zamotak sa 6 skatulah 1 for. 5 novč., itazashiše se samo jedan zamotak

Gori navedene specijalite, koje su mnogoljetnim izkusivom kano garbilo uspješnu pripoznate, imade uvijek čiste u zalogi i razpošija odmah pošterskim pouzecom

liekarna Jul. pl. Trnkoczyl-a „pri samorogu“ u Ljubljani. Mestni trg. br. 4.

Pronadjeno!!

Numernom istraživanju dr. pl. Bundenia posredilo se komično pronad

mastilo za vlase

od koga se može kazati punim pravom, da posve odgovara svojoj avrli. U najkraće vrijeme pomozoh i okrepiti to mastilo vlasi i bradu i zaprećuju izpadanje istih.

Izumitelj jamči za siguran uspjeh. Ciena po flakonu for. 2.—

Pravo upogovorono može se dobiti jednho u Jekurni C. Zanetti u Trstu via Nuova br. 27.

Trgovina finih jestvinah

Antuna Paparotti

u Trstu

Salje uz poštersko pouzeće u pake-tih od 5 kila franko i bez svakoga troška vozarine i mitnice (dvoje) prekomorskih jestvinah, konservah, drugih domaćih i tudjih kano i prave sljivovice hrvatske. — Poveće naručbe biti će odpremljene iz skladišta po najnižih cienah.

Na zahtjev šalje se cienik bezplatno.

Nepogrješivo!

Svak dobije imos untrag, kod koga bi moij sigurno djevičati

ROBORANTIUM

(medvica za bradonac) beznapješan oslug. Isto tako sigurno djeluje protiv čelavosti, iz-pudanja kosa, neradi i ostedjezje. Uspjeh viša-putin trzanj u zjamčenu. Originalna boce po 1 for. 50 novč. i boce za prabu po 1 for. 30 novč.

J. Grolich u Brnu.

Roborantium opetovno upotrebljen pokazuje takođerj dobar uspjeh protiv slabosti i glavobolji.

Depot u Trstu: Paolo Roera, apot.— Zadar: N. Andreović, apot.— Spljet: N. Aljinović, gorica: C. Cristofolietti, apot.— Sarajevo: Ed. Pleyela, apotekar k caru austrijskomu. — Novi Sad: G. Plišćak, apot.— Zagreb: C. Arazim, apot.— Tamo se može također dobiti Eau de Hile, izloženo srećno silvo ljepote, koje uzdiči sviežost i bio-lođu puti. Ciena 85 novčica. — Bouquet duSeraill de Grolich, vojz za rube-cc i elegantni sviet. Ovo je bisser svih vojja. Radi vradnoho liepe sprave, sluzi i kao dar za Božić i imendan. Ciena for. 1.50

Objava.

Podpisani častil se obznaniti, da je ovlšten prodavati od prvoga sriemskog dion. vinarskog družtva u Rioku glasovito sriemsko vino u bačvah i butljah; kao i na svih svjetskih izložbah odlikovanu sljivovicu i Cognak.

Isto loho razpačiva na valkko i malo izvratni, sa zlatnom koljnom na tržičanskoj izložbi nagru-djen Jos. (kruglje 1 1/2 kilo) od g. grofa Jos. Draškovića u Bisani, izvršavajuć naručbe po najnižih cienah.

G. Vučković, u Testu.

Objava.

Častim se upozoriti p. n. občinstvo, gospodu drugove i trgovce pokušstva na moje, za Primorje i Dalmaciju jedino

skladište mramora iz Belgije

u pločah za pokućstvo itd, kano primjerice mramor iz St. Anne

- Grand Melange
- Petit Melange
- Bleu Belge
- Rouge St. Pierre,
- Leventó,
- Brocatelle d'Espagne itd.

IVAN B. STELLA
Via Zovenzoni Trst.

5000 odrezakah sukna (3-4 metra), u svih bojah za cele muške odjeće. Salje uz pouzeće po 5 for. odrezak.

L. Storch u Brnu. Tvar (sukno), koja se nebi dopala, može se zamjeniti.

3000 ostanakah sagovah (10-12 metarah) šalje uz pouzeće komad po 3 for. 80 novč.

L. Storch, tvorničar u Brnu. Tvar, koja se nebi dopala, može se zamjeniti.